

Gjennomgang av kommunens internasjonale samarbeidsarenaer

Bergen kommune deltar på en rekke internasjonale samarbeidsarenaer. Dette vedlegget gir en oversikt over disse internasjonale samarbeidsarenaene og er delt i to deler:

- Del 1 går gjennom internasjonale organisasjoner og nettverk som kommunen er medlem i, og gir en anbefaling på om samarbeidet bør videreføres eller avsluttes.
- Del 2 går gjennom samarbeidet med vennskapsbyene, og gir en anbefaling om å videreføre og styrke samarbeidet.

Bergen kommune må hele tiden ta avveieringer om hvilke internasjonale samarbeidsarenaer som er aktuelle å delta på. I årene fremover kan det både bli behov for å delta på nye arenaer og trekke oss ut av andre organisasjoner og nettverk. Medlemskap i internasjonale organisasjoner som forutsetter politiske avveieringer vil, i tråd med Oppgaver for Bergen bystyre 2019–2023 4.4. b., bli behandlet i bystyret.

Del 1   Organisasjoner og nettverk

I vurdering av de enkelte medlemskap og samarbeid er det brukt kriterier knyttet til passiv eller aktiv deltakelse, læringsutbytte og gjennomslagskraft. Vurderingene er gjort av byråden som er ansvarlig for det aktuelle samarbeidet.

The Cooperation Programme on Health and Related Social Issues in the Barents Euro-Region and the Northern Dimension in Public health and Social Well-Being

Byrådsavdeling for eldre, helse og frivillighet v/etat for helsetjenester deltar i Norges satsing med Russland gjennom et bilateralt samarbeid med Kaliningrad. Samarbeidet er finansiert gjennom programmet i tittelen. Byråd for eldre, helse og frivillighet har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Nettverket har utspring fra et årelangt Barentssamarbeid, hvor Bergen kommune har deltatt aktivt. Både politikere, administrativ ledelse og fagfolk har deltatt i samarbeidsprosjekt og på samlinger. Det er et viktig nettverk for faglig utvikling, for å utarbeide felles metoder og for gjensidig læring. Nytteverdien oppleves som stor på norsk og russisk side.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Covenant of Mayors: Mayors adapt

Covenant of Mayors er et politisk samarbeid for å realisere EUs klimapolitikk. I Norge er 9 byer med, deriblant Bergen. Byråd for klima, miljø og byutvikling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Medlemskapet har kommet i stand basert på politisk initiativ, og det er en sterk symboleffekt ved å være medlem. Det er et faglig viktig nettverk for å ha tilgang til rapporteringsverktøy og statistikk, noe som også gjør at Bergen sin klimastatistikk er tilgjengelig for andre.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Eureau

Eureau er en lobbyorganisasjon for vannrelaterte problemstillinger i Europa. Bergen kommune er medlem gjennom Norsk Vann. Byråd for klima, miljø og byutvikling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune er representert i «avløpskomiteen» i Eureau, sammen med en representant fra Norsk Vann. Organisasjonen er særlig viktig for å påvirke EUs politikk på vannfeltet. Videre gir organisasjonen et nyttig faglig nettverk, og mulighet for å utveksle kunnskap og arbeide sammen om å utvikle regelverk.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Eurocities

Eurocities ble etablert i 1986, og består av 145 av de største byene i Europa, i tillegg til 45 partnerbyer. Organisasjonene representerer 130 millioner innbyggere i 39 land. Bergen kom med i partnerskapet i 2002 og deltar i alle de syv tematiske foraene; kunnskap, kultur, miljø, mobilitet, økonomisk utvikling, urban utvikling og sosialpolitikk. Eurocities er en plattform for kunnskapsdeling og ideutveksling. I tillegg utvikles prosjekt og arrangement i strukturen av samarbeidsfora og tilknyttede arbeidsgrupper. Organisasjonen arbeider for å påvirke EU-institusjonene på områder som påvirker hverdagslivet for innbyggere i Europa. Målet for påvirkningsarbeidet er å sikre at det lokale nivået skal ha en rolle i et flernivåstyre. Byrådsleder har hovedansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i organisasjonen; både på årskonferanse, koordinatorsamlinger og faglige møter. Organisasjonen er et av våre mest nyttige verktøy for å påvirke europeiske rammebetingelser, ettersom organisasjonen har et profesjonelt sekretariat med sterke bånd til EU-institusjonene. Medlemssammensetningen gir også gode vilkår for å utveksle erfaringer og utvikle prosjekt med andre storbyer.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

European Festivals Association – Festival Cities Initiative

European Festivals Association (EFA) har siden etableringen i 1952 forenet fremtredende musikk-, dans-, teater- og tverrfaglige kunstfestivaler fra Europa og utenfor. Festival Cities Initiative er et nyopprettet nettverk av mer enn 40 europeiske festivaler og byer. Nettverket har som utgangspunkt å styrke forholdet og samarbeidet mellom by og deres kunstfestivaler. Festival Cities Initiative skal samtidig bidra til læring, inspirasjon, samarbeid og utveksling på tvers av nettverket, med en felles agenda og et formål om å styrke hverandre. Nettverket skal også snakke medlemmenes sak utad med en felles stemme, og initiere mulige prosjekter og aktiviteter for medlemmene. Byråd for kultur, mangfold og likestilling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Fagavdeling for kunst- og kulturutvikling er kontaktperson for nettverket og deltar aktivt på faste nettverksmøter og på andre relevante treffpunkter. Kommunen er også aktivt deltakende i ulike prosjekter som har sitt utspring i nettverket og står som partner i prosjektet «Festival Finder (a)live» som går fra 2020–2022. Deltakelse i nettverket bidrar til synlighet og kompetanse for festivalfeltet i Bergen, og opp mot det internasjonale markedet.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Global Climate Forum (GCF)

European Climate Forum ble grunnlagt i 2001 og skulle representere europeiske forskningsinstitutter, frivillige organisasjoner og bedrifter det europeiske klimaforumet. Gradvis har nettverket blitt utvidet langt utover Europa, gjennom forbindelser med USA, Kina, Australia og andre regioner. Derfor besluttet medlemmets forsamling i 2011 å endre organisasjonens navn til Global Climate Forum – GCF. Byråd for klima, miljø og byutvikling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Forumet består av tunge forskningsmiljøer, og arbeider mye med naturvitenskapelige tema. Selv om det er interessante diskusjoner, er det ikke alltid like relevant for kommunal forvaltning. Bergen er eneste by som deltar, og vi foreslår derfor å avslutte dette medlemskapet.

Bystyret har vedtatt å melde kommunen ut av samarbeidet.

Hansabysamarbeidet

Hansabynettverket er et aktivt nettverk av byer og småsteder med historisk tilknytning til den hanseatiske liga. Nettverket ble etablert i 1980, og arbeider med promotering av det historiske samarbeidet, kultur- og erfaringsutveksling og økt samarbeid mellom medlemsbyene. Kommunen har det formelle medlemskapet, men Museum Vest holder i det praktiske samarbeidet på vegne av kommunen. Byråd for kultur, mangfold og likestilling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Kommunen deltar aktivt i samarbeidet, både gjennom politisk deltakelse, tilrettelegger for kunstutveksling og ungdomssamarbeid og gjennom aktivitet Museum Vest utfører på vegne av kommunen. Medlemskapet er viktig for nettverksbygging og for å bevare historiske bånd. Ordfører eller varaordfører har deltatt på hansabysamlinger som ambassadør for kommunen, og hansabydagene er en viktig anledning for synliggjøring av Bergen.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Kommunenes internasjonale miljøorganisasjon (KIMO)

KIMO har i 30 år arbeidet for bærekraftige kystsamfunn i Nordvest-Europa. Det er i dag 80 medlemskommuner fra 8 land, hovedsakelig rundt Nordsjøen. Norge har nå 5 medlemmer, der Bergen igjen ble innmeldt i 2018 i forbindelse med kommunens offensive arbeid mot plast/marin forsøpling. Kommunen skal ha vært medlem i en tidligere fase. Byråd for klima, miljø og byutvikling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Hovedfokus for KIMO er å forhindre skadelig effekt av klimaendringer og havforurensning for kystkommuner, nå med særlig innsats mot marin forsøpling. Nettverket viser stor interesse for Bergensmiljøets innsats innen marine/maritime fagområder. KIMO representerer lokale

myndigheter på et internasjonalt nivå – og er et viktig nettverk for å forstå og samhandle for å ta vare på havet.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Local Governments for Sustainability (ICLEI)

Local Governments for Sustainability (ICLEI) er et globalt nettverk for mer enn 1 500 byer og regioner som har forpliktet seg til å utvikle en bærekraftig framtid. Byråd for klima, miljø og byutvikling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune har deltatt aktivt i nettverket, og opplever gode diskusjoner og faglig utbytte i samarbeidet.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

International Congress on Archives (ICA)

Bergen Byarkiv er medlem i International Congress on Archives (ICA). Det er en verdensomspennende organisasjon for arkivarer. Byarkivet har et C-medlemskap; medlem som arkivinstusjon. Byråd for kultur, mangfold og likestilling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i samarbeidet i hovedsak i underseksjon for "Local, Municipal and Territorial Archives". Kommunen har tidligere hatt verv i organisasjonen. Organisasjonen er viktig for fagutvikling, læring og kontaktflate. Det er også en viktig møteplass for å treffe nordiske kolleger.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

ICORN

International Cities of Refuge Network (ICORN) er en uavhengig organisasjon av byer og regioner som tilbyr ly for forfattere og kunstnere i fare, fremmer ytringsfrihet, forsvaret demokratiske verdier og fremmer internasjonal solidaritet. Byråd for kultur, mangfold og likestilling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune, gjennom biblioteket, er aktivt engasjert i organisasjonen for fribyer og fribyforfattere. Biblioteksjefen har tidligere sittet i det internasjonale styret, og er nå i valgkomiteen til det internasjonale styret. Organisasjonen tilbyr et faglig nettverk for byene, men også et sosialt og faglig nettverk for forfatterne. Forfatterne reiser på samlinger med stipend fra Utenriksdepartementet.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Intercultural cities

Bergen kommune har siden 2014 vært med i Europarådet sin satsing «Intercultural cities». Intercultural cities er en organisasjon som jobber for å identifisere gode løsninger for å bruke mangfold til å få til en positiv utvikling i lokalsamfunn. Programmet kom i gang på felles initiativ fra Europarådet og EU-kommisjonen. Byråd for kultur, mangfold og likestilling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i arbeidet, og har bidratt med faglige innlegg og innspill til politikktutvikling. På inkluderingsfeltet er organisasjonen den arena som er best egnet for gjennomslagskraft på europeisk politikk.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

International Federation of Library Association (IFLA)

Biblioteket er medlem av den internasjonale bibliotekorganisasjonen IFLA. Det er en verdensomspennende organisasjon for biblioteker. Det arrangeres årlig en konferanse for rundt 4 000 delegater. Byråd for kultur, mangfold og likestilling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune, ved biblioteket, bidrar aktivt i nettverket, blant annet gjennom deltakelse på årlige samlinger og utvikling av organisasjonen i underliggende komiteer. Organisasjonen er viktig for faglig utvikling og oppdatering, samt verdien ved å ha et internasjonalt kontaktnett.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

International Water Association (IWA)

International Water Association (IWA) er et verdensomspennende nettverk for vannforvaltning. I Norge er det en nasjonalkomite som er ledet av Bergen kommune. Byråd for klima, miljø og byutvikling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i samarbeidet og er vertskap for møter på fast rullering. Det arbeides nå med å lage et nordisk program for verdenskonferansen for IWA som arrangeres i København i 2022. Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling vil være bredt representert, da dette er en faglig viktig organisasjon.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Internordisk leirskole, lærerutveksling og skolelederforum

Det internordiske samarbeidet startet på slutten av 60-tallet, med utgangspunkt i vennsksbysamarbeidet mellom de nest største byene i de nordiske landene.

Internordisk leirskole henvender seg til ungdomsskoleelever fra Göteborg, Århus, Åbo eller Bergen. Internordisk Leirskole har «læring for livet» som overordnet tema. Leirskolen handler

om personlig og faglig utvikling via felles opplevelser elever og lærere imellom, hvor erfaringsutvekslinger og bevisstheten om bruken av de nordiske språk og nordisk kultur er i sentrum.

Internordisk lærerutveksling og skolelederforum henvender seg til lærere og skoleeiere fra Sydslesvig, Göteborg, Århus, Åbo og Bergen. Internordisk skolelederforum er overordnet organ for Internordisk leirskole. Erfaringsutveksling og bevisstheten om bruken av de nordiske språk og nordisk kultur er i sentrum. Det er årlige samlinger hos en av de fem skoleeierne. Det er lærere fra bergensskolen og de kommunale barnehagene som deltar i lærerutvekslingen. I skolelederforumet representerer etatsdirektørene skoleeier. Vestland fylkeskommune deltar også i samarbeidet. Byråd for barnehage, skole og idrett har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i arbeidet, og er vertskap for møter etter fast oppsatt rullering. Samarbeidet oppleves som nyttig for faglig utvikling, og et viktig ledd i å styrke det fellesnordiske arbeidet.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Memory of the world

UNESCO programmet Memory of the World jobber for å bevare og formidle verdens dokumentarv. Lepra-arkivene under Bymuseum i Bergen ble inkludert som medlem i 2001. Byråd for kultur, mangfold og likestilling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Medlemskapet er først og fremst en status gitt av UNESCO, noe som setter Bergen og Lepramuseet på verdenskartet. Det gjenspeiles også i interessen fra internasjonale delegasjoner. Statusen fordrer å gjøre arkivmateriale tilgjengelig for allmennheten, og Lepramuseet har et tett samarbeid med byarkivet.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Music Cities Networks

Music Cities Network er et samarbeidsbasert nettverk mellom musikkbyer. Nettverket er dedikert til å utvikle kommunikasjon, samarbeid og politikk, og fokuserer på kunstnerisk utvikling, forretningsutvikling og byutvikling gjennom ulike prosjekter, gjestekunstnerordninger, showcase, forskning, publikasjoner og nettverksaktiviteter. Nåværende medlemmer er Aarhus, Bergen, Berlin, Hamburg, Groningen, Manchester, Nantes, Reykjavik og Sydney. Byråd for kultur, mangfold og likestilling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen er medlem i nettverket gjennom Brak (kompetansesenter for alle som driver med musikk i Vestland) som står som kontaktperson og som rapporterer til Fagavdeling for kunst- og kulturutvikling. Brak har tett samarbeid med de andre musikkbyene bl.a. gjennom deltakelse på ulike bransjefestivaler og nettverkssamlinger. Deltakelse i nettverket åpner for økt kompetanse og nettverksmuligheter for organisasjoner og musikere i Bergen, og bidrar til at musikkfeltet er i forkant internasjonalt.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Nordisk fritidskonferanse

Nettverket tar utgangspunkt i en konferanse som foregår hvert andre år, i en av de nest største byene i de nordiske landene (med unntak av Island som stiller med Reykjavik). Tema for konferansen varierer og fastsettes etter innspill fra deltakerbyene. Fra Bergen har det vært representanter fra både Kulturetaten/kulturkontor og fra Idrettsetaten. Byråd for kultur, mangfold og likestilling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Nettverket oppleves som verdifullt både for å hente inspirasjon fra konkrete kultur- og fritidsaktiviteter/kulturhus/tiltak og for å se hvordan man organiserer driften av dette feltet i byer som ligner på Bergen. Det oppleves som veldig nyttig å samarbeide om en konferanse/nettverk som ser på fritidsfeltet under ett (kultur, skole, idrett og oppvekst). I Bergen kommune er det flere avdelinger som jobber med dette feltet, og det er nyttig å jobbe med felles prosjekter og dette bidrar til å styrke tilbudet til publikum.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Nordic Smart City Network

Nettverket er et samarbeid mellom 20 nordiske byer om å utforske en nordisk modell for smarte og bærekraftige byer. Medlemsbyene utveksler erfaringer og gode eksempler, med mål om å skape gode samfunn for sine innbyggere. Byrådsleder har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune har ingen overordnet smartby-strategi, men viktige prosjekter og aktiviteter som gjør Bergen til en smart by. Nettverket har tematiske fokus. I forrige periode var det klima, mens i inneværende periode er helse et fokusområde.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Nordisk Veiforum

Nordisk bransjesamarbeid med rundt 320 medlemsorganisasjoner fra offentlig og privat sektor. Formålet med arbeidet er å fremme bærekraftig utvikling innen vei, veitrafikk og transportsektoren gjennom samarbeid mellom virksomheter i Danmark, Finland, Færøyene, Island, Norge og Sverige. Byråd for klima, miljø og byutvikling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i samarbeidet, som deltaker i utvalg, i programkomiteer og representanter fra kommunen deler erfaringer fra Bergen jevnlig. Nettverket er en viktig faglig møteplass for erfaringsutveksling og utvikling.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Ordførere for fred

Ordførere for fred, eller «Mayors for Peace» er et nettverk av byer og kommuner som jobber sammen for å avskaffe atomvåpen. Mayors for Peace er et globalt nettverk av byer og kommuner som arbeider å bygge solidaritet og legge til rette for å koordinere medlemmenes bevissthet og interesse på vegne av sivilsamfunnets i å øve politisk press for å avskaffelse av atomvåpen. I Norge er 90 byer medlem av Mayors for Peace. Ordfører har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Medlemskapet er av symbolsk art, og viktig for å løfte kampen mot atomvåpen spesielt og andre forhold knyttet til menneskerettigheter generelt.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Rainbow cities network

Rainbow cities network som er et europeisk nettverk med byer som fører en aktiv LHBT-politikk. Byråd for kultur, mangfold og likestilling og byråd for arbeid, sosial og bolig har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i nettverket, både administrativt og politisk. Nettverket er viktig for å markedsføre regnbuebyen Bergen, og for erfaringsutveksling med andre medlemmer.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Scandinavian Society for Trenchless Technologies (SSTT)

Scandinavian Society for Trenchless Technologies er en skandinavisk forening for avløpsrelaterte problemstillinger. Byråd for klima, miljø og byutvikling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune er aktivt med i nettverket, og har tidligere vært involvert i styret. Nettverket arbeider med smart ledningsforsyning, erfaringsutveksling og innovasjon, og er en nyttig samarbeidsarena for en viktig del av vår tjenesteproduksjon.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Solidarity Cities

I bystyret 11.03.2020, sak 11/20 *Interpellasjon nr. 11 fra Eira Vilde Martinsen Garrido (SV) om å støtte oppropet «Evakuer barna fra Moria»* ble følgende vedtakspunkt fattet som ett av fire vedtakspunkt:

3. Bystyret ber byrådet legge fremme en sak med vurdering om Bergen skal slutte seg til 'Solidarity Cities' som er initiert av ordføreren i Athen for å få byer til samarbeide om å håndtere flyktningstrømmen.

Initiativet ble lansert av varaordføreren i Athen i 2016 og bestod av ordførere i byer som ønsket å ta inn og integrere flyktninger og asylsøkere. Målet var erfaringsutveksling knyttet til

integreringsarbeid og å ta et felles initiativ overfor Europakommisjonen og de europeiske medlemsstatene for å oppfordre de til å håndtere flyktnings situasjonen på en bedre måte. Solidarity Cities er et initiativ for en mer rettferdig fordeling av flyktninger i Europa og ellers i verden, og ikke en organisasjon med streng formell struktur som vil kreve store ressurser fra Bergen kommune. Byrådet er positive til at Bergen slutter seg til dette initiativet og mener det vil være i tråd med en rekke vedtak i bystyret knyttet til at Bergen og andre byer kan bosette flere flyktninger enn det vi er bedt om den siste tiden.

Bystyret har vedtatt å melde kommunen inn i initiativet.

Storbyens hjerte og smerte

Storbykonferansen "Storbyens hjerte og smerte" så dagens lys i 1996, da Nordisk Ministerråd tok initiativ til et samarbeid mellom de nordiske storbyene om unges oppvekst- og livsvilkår. De skandinaviske samfunnsmodellene er svært like hverandre. Derfor kan vi lære av hverandres utfordringer og løsninger for ungdom. Nettverket belyser barn og unges trivsel og oppvekstvilkår i de nordiske storbyene. I fjor satte konferansen fokus på unge og fellesskap gjennom temaene inkludering, medborgerskap, tillit og medbestemmelse. Byråd for arbeid, sosial og bolig og byråd for barnehage, skole og idrett har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i nettverket, og deltar med en stor tverrfaglig delegasjon på de årlige samlingene. Nettverket er en viktig arena for faglig utvikling og læring.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

The Human Rights Cities Network

Nettverket er en samarbeidsplattform for europeiske menneskerettighetsbyer, med erfaringsutveksling og felles utvikling som formål.

Bystyret har bedt byrådet om å melde kommunen inn i nettverket

The UCLG Committee on Social Inclusion, Participatory Democracy and Human Rights

The United Cities and Local Governments Committee on Social Inclusion, Participatory Democracy and Human Rights (UCLG-CSIPDHR) er en global plattform for samarbeid mellom byer og sammenslutninger av byer/regioner. Hensikten er å diskutere, dele og fremme felles forslag innen demokrati, deltakelse og menneskerettigheter.

Bystyret har bedt byrådet vurdere å melde kommunen inn i samarbeidet

Union of the Baltic Cities (UBC)

Union of the Baltic Cities (UBC) er et nettverk for byer rundt Østersjøen. Nettverket har rundt 100 medlemsbyer fra Danmark, Estland, Finland, Tyskland, Latvia, Litauen, Norge, Polen,

Russland og Sverige. Bergen har vært medlem siden opprettelsen i 1991. Organisasjonen legger til rette for erfaringsutveksling og samarbeid mellom byer rundt Østersjøen, og tale byenes sak i arbeid med EU og Østersjøstrategien. Arbeidet er organisert i syv ulike «kommisjoner» for kultur, inkluderende og friske byer, planlegging, sikkerhet, smarte byer, bærekraft og ungdom. Bergen kommune har seksjonsledere som kontaktpersoner i hver av de ulike kommisjonene. Byrådsleder har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune har ikke deltatt aktivt i organisasjonen de siste årene. Medlemskapet var i 1991 begrunnet i solidaritet med naboer i øst etter murens fall. Nå er det andre organisasjoner som oppleves mer nyttige for faglig utvikling og gjennomslagskraft i Europa. For samarbeid med baltiske land, finnes det gode muligheter for felles prosjekter med støtte fra nordiske program og EØS-midlene.

Bystyret har vedtatt å avslutte medlemskapet

Vennskapsbynettverk på idrettsfeltet

På idrettsfeltet har vi i flere tiår hatt et vennskapsbynettverk med byer i Skandinavia som delvis er sammenlignbare med Bergen hva gjelder størrelse og organisering. Byene som inngår i dette vennskapsnettverket er: Reykjavik, Turku, Gøteborg og Århus. Det har vært arrangert nordiske fritidskonferanser annethvert år der ansvaret for å være vertskap og pådriver for tema på konferansen rullerer. Dette har historisk vært en konferanse som har tatt for seg både feltet kultur og idrett. I 2018 var derimot det meste av programmet idrettsrelatert, og også relatert til større spørsmål som gjelder byutvikling og fokuset på områder for rekreasjon og fysisk aktivitet i et byfortettingsperspektiv. Målet med nettverket er erfaringsdeling. Byråd for barnehage, skole og idrett har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i samarbeidet, både med fagmiljø fra idrett og fritid. Nettverket tar utgangspunkt i vennskapsbysamarbeidet og er en nyttig arena for å utveksle erfaringer og styrke samarbeidet mellom vennskapsbyene. Bergen er vertskap for nordisk fritidskonferanse på fast rullering.

Det anbefales å videreføre samarbeidet

Vest-Norges Brusselkontor

Vest-Norges Brusselkontor AS (VNB AS) er ett av seks norske regionskontor i Brussel. Kontorets formål og hovedoppgaver er å fremme medlemmenes felles samfunnsinteresser, eksempelvis FoU, næring, kultur og andre offentlige interesser. Det er også en viktig oppgave å synliggjøre vest-norske aktører som interessante og kompetente samarbeidspartnere for andre regioner i Europa. Vest-Norges Brusselkontor AS eies av Foreningen Vest-Norges Brusselkontor som p.t. består av 16 kommuner, to fylkeskommuner og Høgskulen på Vestlandet. Byrådsleder i Bergen, Roger Valhammer (Ap) er styreleder i VNB. Byrådsleder har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i samarbeidet; både faglig og gjennom at byrådsleder er styreleder. Det er en viktig lyttepost i Brussel, og ambassadør for kommunes interesser inn i europeiske beslutningsapparat. Vest-Norges Brusselkontor er en viktig bidragsyter i en

satsing på å påvirke europeiske rammebetingelser. I tillegg bidrar kontoret til kompetanseutvikling innad i kommunen og til å identifisere EU/EØS-programmer og prosjekt av interesse for vår region.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

UNESCO Creative Cities Network

I 2015 ble Bergen kommune medlem i UNESCO sitt internasjonale nettverk for kreative byer (UNESCO Creative City Network). Bergen kommune ble i 2020 evaluert av UNESCO og fikk godkjent fire nye år i nettverket. Bergen er en av 36 byer som skal samarbeide om tilrettelegging for mat, kreativitet og gastronomi, disse byene kalles "UNESCO Creative Cities of Gastronomy". UNESCO-nettverket gir matbyene mulighet til å dele erfaringer og samarbeide på tvers av de 36 matbyene i nettverket og et aktivt internasjonalt arbeid er en forutsetning for medlemskapet. En rekke samarbeidsprosjekt er allerede under planlegging og igangsatt. Byråd for finans, næring og eiendom har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen kommune deltar aktivt i samarbeidet, med faste treffpunkt i løpet av året. Både politiske og administrative deltakere har holdt innlegg, og kommunen har bidratt inn i prosesser i regi av organisasjonen. Organisasjonen er en viktig synliggjøring av matbyen Bergen, og UNESCO-merkelappen gir en anerkjennelse. I tillegg er det et nyttig faglig nettverk, og kommunen har fått i gang fire internasjonale prosjekter som en konsekvens av medlemskapet i nettverket.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

WAPR - World Association for Psychosocial Rehabilitation

Byrådsavdeling for arbeid, sosial og bolig er engasjert i World Association for psychosocial rehabilitation (WAPR). Det er en verdensomspennende organisasjon der fagfolk, brukere og pårørende jobber sammen for å utvikle samfunnsbaserte og brukerorienterte tjenester for personer med psykiske lidelser. Byråd for arbeid, sosial og bolig har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Fagmiljø i Bergen kommune er aktivt med i organisasjonen, og opplever det som faglig nyttig. Kontakter og nettverk som er etablert som følge av nettverket har vært viktig for læring, og for kunnskap i utvikling av nye satsinger i kommunen. Menneskerettighetsspørsmålet er sentralt i organisasjonens arbeid, og innsatsen er et viktig faglig bidrag til menneskerettighetsbyen Bergen.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

World Heritage Cities

The Organisation of World Heritage Cities er et verdensomspennende by-til-by-nettverk for byer over hele verden som er vertskap for verdensarvsteder. Ordførerne i disse byene sitter i styret og generalforsamling og har med seg de øverste representantene fra

fagadministrasjonen (byantikvaren). Byråd for klima, miljø og byutvikling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bergen var en av stiftelsesbyene da organisasjonen ble opprettet i 1993, og har tidligere hatt både president og generalsekretær. Samarbeidet i nettverket er viktig for å utveksle kunnskap og erfaring om forvaltning av verdensarvstedet Bryggen, som ledd i kommunens egen helhetlige forvaltning og utvikling av den historiske byen.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

World Parks Association

Bymiljøetaten er aktive i World Urban Parks Association. Det er en organisasjon som jobber for å fremme bærekraftige bymiljø som parker og åpne byrom. Byråd for klima, miljø og byutvikling har ansvar for å følge opp samarbeidet.

Bymiljøetaten deltar aktivt i samarbeidet, og er aktivt med i den europeiske grenen av samarbeidet. Nettverket legger til rette for et bransjemøte for parksjefer. Kommunen har bidratt med egen erfaring inn i samarbeidet, og opplever samarbeidet som viktig for faglig utvikling og erfaringsutveksling.

Det anbefales å videreføre samarbeidet.

Del 2 Samarbeid med vennskapsbyene

Bergen har fem vennskapsbyer: Gøteborg, Århus, Åbo/Turku, Newcastle og Seattle. Det er bystyrets kontor som på vegne av ordfører og bystyret har hovedansvaret for samarbeidet med Bergens vennskapsbyer.

Bergen ble vennskapsby med de nordiske byene i 1946. Det var en nasjonal strategi for å styrke samarbeidet mellom de nordiske landene etter 2. verdenskrig. Det er i dag faste politiske møtepunkt mellom de nordiske vennskapsbyene; bystyrepolitikere møter sine kolleger i de andre byene annet hvert år på fast rotasjon. I tillegg er det faglig samarbeid mellom de nordiske byene på klima, idrett og skole.

Vennskapet med Newcastle har sin bakgrunn i den mer enn 100 år lange skipsforbindelsen mellom Bergen og Newcastle, og de er næringsinteresser som har vært knyttet til denne. Bergen har siden 1949 sendt juletre til Newcastle som takk for hjelpen under og etter andre verdenskrig. Ordføreren i Bergen har tradisjon for å delta på tenningen av treet.

Vennskskapsforbindelsen med Seattle ble opprettet i 1967 som en direkte følge av at SAS opprettet flyforbindelse mellom de to byene. Det har tidligere vært utstrakt elevutveksling med Seattle. Samarbeidet tuftes nå i stor grad på kultur og kulturutveksling, og det er tett samarbeid med organisasjonen for vennskapsbyer i Seattle.

Vennskapsbyene har overlappende satsingsområder som Bergen på flere felt, og det er et potensial for økt faglig samarbeid.

Det anbefales å videreføre og styrke samarbeidet.